

10/38

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

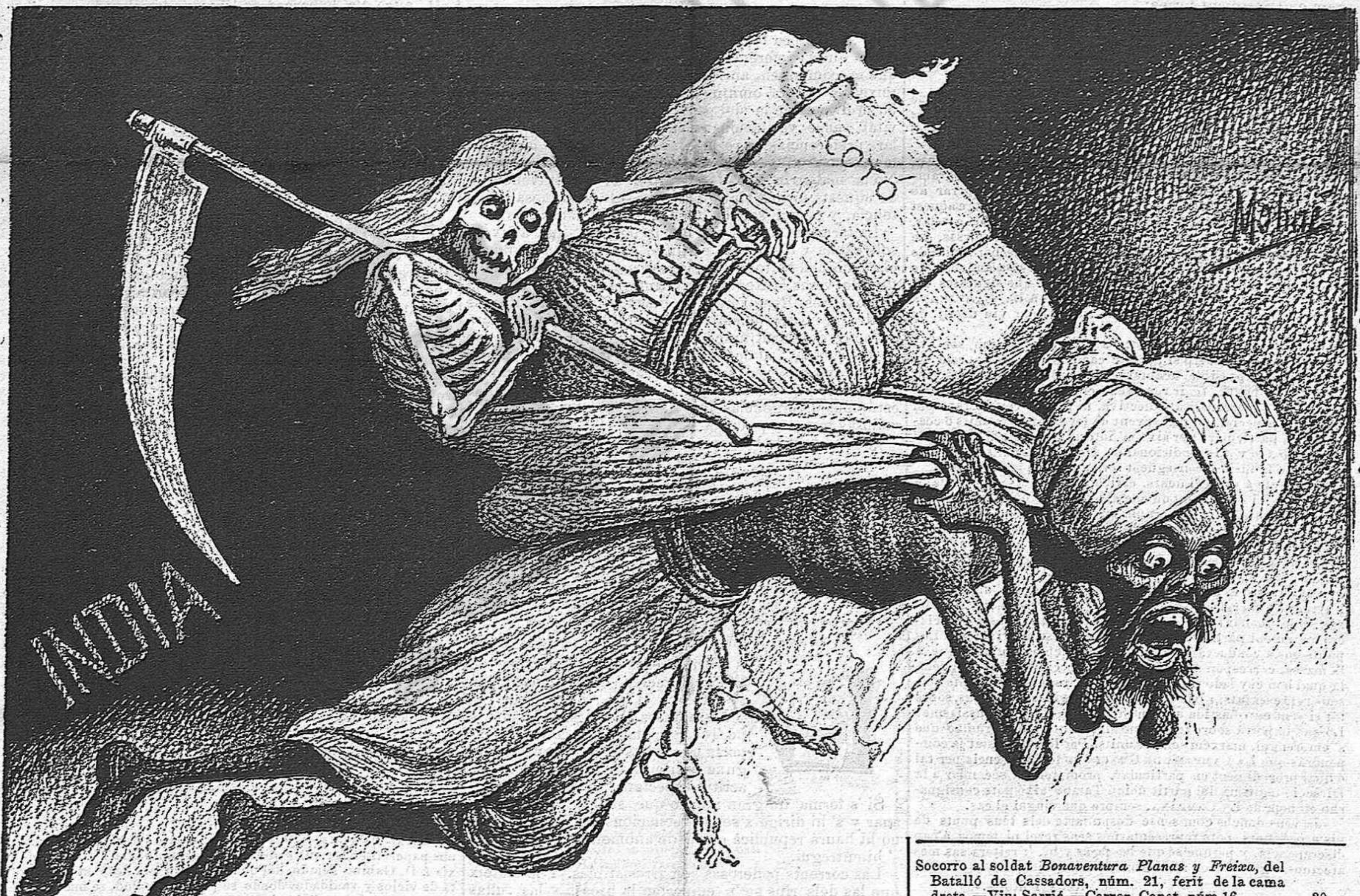
CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIO Y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

LA BUBÓNICA

Ab el fardo á las espaldas | ¡Mientras no porti l' idea
va seguint el seu cami... | de veni á deixarlo aqui!

LA CAIXA DELS SOLDATS

	Pessetas
Socorro al soldat <i>Godofredo Itiguez Subirana</i> del Regiment de Albura, núm. 26; malalt de anèmia.— Viu: San Martí de Provencals, C. Major del Taulat, núm. 82.	20
Socorro al soldat <i>Francisco Ragú Vidal</i> , del Regi-	

ment Provisional de Cuba; ferit en la mà y peu esquert.— Viu: Carrer de San Rafel, núm. 7.	20
Socorro al soldat <i>Francisco Ramis Fonbona</i> , del Regiment de Valladolid, malalt de anèmia.— Viu: Carrer Arch de Dusay, 4, 2.	25
Socorro al soldat <i>Jaume Vendrell</i> , del Regiment de Cuba, núm. 65, ferit de la cama esquerra.— Viu: Carrer de Ataulfo, 20, 2. ^a , 2. ^a .	25

Socorro al soldat <i>Bonaventura Planas y Freixa</i> , del Batalló de Cassadors, núm. 21, ferit de la cama dreta.— Viu: Sarriá.— Carrer Canet, núm. 16.	20
Socorro al soldat <i>Llorens Fabregat</i> , del Regiment de Vizeaya, núm. 2; malalt del pit.— Viu: Carrer de Sadurni, Fonda de Tarragona.	20
Socorro al soldat <i>Joan Guell Ventura</i> , del Regiment de Simancas, núm. 64.— Malalt de paràlisis.— Viu: Carrer de Sadurni, Fonda de Tarragona.	20

Existencia en 20 de Febrer..... 150
Existencia avuy..... 2,745'42
Existencia avuy..... 2,595'42

PEL BON CAMÍ

L'ASSAMBLEA REPUBLICANA DE REUS

OTIUS especials ens impediren de assistir-hi en persona; però hi estiguem dignament representats. Lo senyor D. Ricardo Guasch, republicà probat i antic amic nostre, 'ns dispensa l'honor de acceptar nostra representació. Li donem las gràcias mes expressivas.

Al Sr. Guasch, precisament, li tocà desempenyar lo difícil càrrech de president de las sessions y 's portà ab gran tacto, ab la major imparcialitat y animat sempre de un esperit altament democràtic, informat en lo mes exemplar patriotisme. Gràcias, en gran part, á las altas condicions que l'adornan, bastaren dos sessions perque nasqués un acort importantíssim que per son alcans y per la forma sobria y resolta ab que va ser adoptat, servirà, sens dupte, d'exemple als republicans d'Espanya.

Avants de donar compte dels resultats de l'Assamblea de Reus, devém explicar al lector la petita part qu' en ella ha tingut lo nostre periódich.

Tan bon punt lo Sr. Guasch rebé la nostra representació 'ns envià una carta acceptantla gustós, però fentnos las següents advertencias:

«Dech advertirte que 'l meu criteri es el de la fusió de tots los partits republicans, acceptant subsidiàriament la unió ó coalició, dat cas que lo primer no signés possible, en los termes y forma que resolgui la majoria. En quant al procediment per obtenir la República tinc per indispensable 'l revolucionari; però tampoch he de mostrarme intransigent en aquest punt, y baixaré també 'l cap davant de la resolució de la majoria, pagant així 'l tribut degut als principis democràtics que sempre he profesat.»

«Cas de no haverhi conformitat de criteri entre nosaltres, d'gambo ab franquesa, que no per aixó he de ofendré'm; però ab pena declinaré la representació ab que m' heu honorat.»

A la carta del amic Guasch, qui ademés ens oferia la seva casa á sernos possible passar á Reus, contestarem en la següent forma:

«Estimadíssim amic: Ans que tot, mil gràcias per haver acceptat la representació de LA CAMPANA en l'Assamblea, així com també pel galán oferiment que 'm fas de la teva casa, en la contingència de que m' hagnés sigut possible venir á ella ciutat.»

«Respecte á la puntualizació del teu criteri es tant lo que abundo en las opinions, sobre tot en lo principal, que ho venrás reflectir ab tota fidelitat en lo número de demà del meu semanari.»

«Vinga la fusió: desapareguin partidets petits é impotents, pera constituirne un de poderós y gran, prenent per programa alló que 'ns uneix á tots, camp prou espanyol pera operar ab profit no sols avuy sino també demà. Ma convicció sobre aquest punt es tan fonda, que desde que vaig separarme de'n Castelar, avants de que aquest senyor llicenciés á las sévas forsas, he permanescut solt, agé per complet á la política particular de cada fracció. Per tal motiu, apart de la carinyosa amistat que 'ns uneix, he tingut un especial empenyo en que signesses tú, que may fores possibilista, qui representés á LA CAMPANA á pesar de haverho sigut. ¿No revela aixó sol un viu desitj de practicar lo desitjada fusió?»

«A la fusió republicana aportaré 'l meu periódich son entusiasta concurs; però si per o'c cació de alguns aquesta no signés encare possible, acceptaria 'l fet de la unió ó coalició encare que no pogués tenir representació en ella, perque un periódich no té personalitat colectiva, ni pot ser considerat com un grup especial, no pertanyent de fet á cap dels units ó coalitzats en particular. Per aixó m' interessa tant afirmar en l'Assamblea lo vot incondicional de LA CAMPANA DE GRACIA en pr' de la fusió y consegüent formació del partit únic.»

«Respecte á procediments, estich com tú pels que la majoria dete m'hi convensut de que aixó de revolucionari y legalista, es mes qüestió de paraula que altra cosa. La revolució, indispensable pera acabar ab lo existent, ja que 'l actual Constitució s' oposa al enderrocament legal de la monarquia, pot preparar-se per tots los medis, inclús 'l apelació als comicis, sempre que 'l partit vaja á las urnas com hi anava avants de la restauració, es á dir, ab las sévas propias forsas, dignament, lluytant ab energia, y sense admetre jamay nefandas conxorras ab los monárquichs. Però ni tant sols de aquesta apreciació merament particular ne faré may qüestió principal. Los punts que á conducta 's refereixen, entench que millor que á la massa, correspón marcarlos á la Direcció que 'ns donguém, la qual bon cuidat tindrà de atemperarse als sentiments dels seus representats, així com també á las circumstancias, sobre tot si sent embustida ab la nostra adhesió y entusiasme. Lo que importa sobre tot es que siga 'l que siga 'l rumbo que s' emprengui, marxém sempre units. Per lo manifestat ja comprendrás que LA CAMPANA DE GRACIA no té preferència per tal ó qual procediment en particular, prometentse secundar á la Direcció legitima del partit únic. També aixó pots consignarho en nom de LA CAMPANA, sempre que vingui el cas.»

«Ja veus donchs com sense despullarte dels teus punts de vista peculiares, pots representarnos sens rezel ni temor á cap discrepància, y perque sé que ho farás y bé, 't reitera sas mes afectuosas gràcias ton afectíssim S. S. y amic,

J. Rocá y Rocá.»

D'aquesta carta se 'n doná compte á l'Assamblea. Si 'l hem transcrita es sols per demostrar nostra perfecta conformitat ab los acorts presos á Reus, tota vegada que diñtre del seu esperit estavam ja avants de que 'ls tals acorts se formulessin. Tan bé sentiam, al igual que 'ls republicans de Catalunya, la necessitat imperiosa dels mateixos.

Veus aquí las conclusions adoptadas:

«Los republicans catalans, reunits en Assamblea á Reus, declaran:

«Primer: Que urgeix la fusió dels republicans espanyols en un partit únic»

«Segon: Que 's demani la reunió immediata de una Assamblea nacional que dongui forma á eixas aspiracions y acordi 'l programa de govern y la constitució republicana; elegeixi y disposi 'ls medis y procediments de combat fins á reemplaçar lo régimen vigent pel republicà.»

«Tercer: Resolen nombrar una comissió executiva composta de 23 delegats, mes lo president de l'Assamblea actual, encarregada de realisar los acorts de l'Assamblea.»

«Quart: Entenen que 'l única legalitat provisional que convé acceptar fins á la definitiva constitució de la República per las Corts soberanas, es la Constitució de 1869, sense lo referent á la monarquia y las lleys municipal y provincial modificadas en sentit autonómich.»

Aquestas bases de fusió práctica sigueren aclamadas unánimement entré extraordinaris aplausos. Los delegats que portaven preparats projectes particulars renunciaren á exposarlos. Per primera vegada, després de molt temps, se formava un núcleo vigorós y serió, que té plena conciencia dels seus propósitos. Lo particularisme, en materia de combinar programas diversos, renunciava de bon grat á tan estéril treball; 'l oratoria 's resignava á callar. En la conciencia de tothom está que avuy convenen mes los actes que las paraulas.

Hi havia un punt que 's condensá en una adició, per medi de la qual alguns delegats demanaren que «interin l'Assamblea nacional acordi 'ls medis de instaurar la República, s'acordi 'l retra'ment.»

Olvidém los incidents á que doná lloch lo mer formalisme respecte á la millor manera d'efectuarse la votació, y consigném que havent sigut aquesta nominal, per 154 vots contra 57 quedá d-setxada la adició. Los vots sigueren personals, prescindintse de las diverses representacions que assumían alguns dels delegats: cada delegat, un vot.

De aquesta manera deixá de prejutjarse una mera qüestió de conducta, las que, segons opinió nostra, deuen sempre deixarse íntegras á las resolucions y á la responsabilitat de la Direcció del partit. Aquesta es 'l única norma de salvació.

L'Assamblea terminá nombrant la Comissió executiva á que fa referencia 'l acort tercer. Las 23 personas que la componen, antics y probats republicans, mereixen la nostra omnimoda confiança. Creyém que 's farán dignes de la del partit únic. Traballin ab activitat, sense vacilacions: olvidin sobre tot sas particulars preferencias: agermanínse, y obrin. En las sevas mans tenen tal volta la sort de la República espanyola. No la malogrin. No 's recordin ni de ahont venen, ni de aquests últims vintiquatre anys de llastimosa impotencia, y pensin sols en ahont havém de anar tots.

La formació de un núcleo tan poderós, que avuy es sols catalá y demà será espanyol, exercirá una influencia decisiva en tots los nostres correligionaris. Qui estimi de veras la República y tinga sentit comú vindrá ab nosaltres. Renaixerán los días de las grans lluytas contra 'ls nostres enemichs; 'l unitat en 'l acció donará als actes del partit únic una forsa incontrastable; y ab la disciplina, l'abnegació y 'l esperit de sacrifici per únicas normas, recobrarém ab rapidés lo temps miserablement perdut en las continuas dissensions y en las estúpidas divergencias que tenian fora de combat las valiosas forsas republicanas.

Queda obert lo bon camí. Seguimlo!

P. K.

Los acorts presos en l'Assamblea de Reus prometen donar magnífichs resultats.

No importa que alguns elements no 'ls hajan suscrit encare. No importa que certs republicans de alguna figura se mantinguin en una actitud espectant.

Si 's forma un gran núcleo que sápija ahont té de anar y s'hi dirigeix sense vacilacions y ab desembrás, no hi haurá republicà digne de anomenarse tal, que no s'hi entregui.

Las corrents poderosas son irresistibles. Y lo mateix que las dels rius se 'n emportan la brossa y las fullas secas dels arbres, la corrent de la fusió republicana se 'n emportará tot lo que havia sigut brossa inútil y las quisquillositats de tants programas y de tantas divergencias, verdaderas fullas secas despresas del arbre del sentit comú.

Ja no hi ha dupte. Los carlins conspiran y brayatejan. De tots los punts d'Espanya ahont contan ab al-

gun element se reben idénticas noticias. La digestió de las castanyas y 'ls bolets de que tant van atiparse en la passada guerra, ha durat vint anys. Ja tornan á tenir gana y 'n demanan mes. No cal que s'apurin, que ja 'n tornarán á menjar.

Lo únic sensible es que la nació espanyola tan necessitada de pau pera referse de sas inmensas desventuras, s' haja de veure ame: assada de nou ab tots los horrors de una no a guerra civil; pero si 'ls carlins aixís ho volen, no hi ha mes ramey que acceptar lo reto, en la seguretat de que ni ara ni may han de sortirse ab la seva.

Lo mes trist es que las agallas que avuy demostren son lo fruyt natural de las estúpidas compaccions que ab ells han tingut los governs de la restauració y de la regencia.

Sofisticant las instituciones lliberals y democráticas, sembrant arreu 'l escepticisme polítich, fomentant la mes desapoderada de las reaccions religioses, han preparat lo terreno ahont la carlinalla intenta sembrar las llevors del malehit absolutisme, ab la pretensió de ferlas germinar r-gantlas ab sanch lliberal.

Després de haver provocat las guerras de Cuba y de Filipinas ab los seus errors, no cal sino que ab las sevas imprevisiones ne provoquin un'altra á la Península.

Pero ¡viva Déu, que si arriba aquest cas, lo poble espanyol sabrá cumplir ab lo seu dever!

La qüestió de Orient, cada día mes prenyada de perills... tant prenyada qu' está á punt de parir lo mónstruo de una guerra europea.

Fins ara las potencias se dedican exclussivament á aixalar als grechs, ansiosos de anexionarse l'isla de Creta, en estat de rebelió contra la barbarie turca.

Es molt bonich lo paper que representen los grans acorassats de las primeras nacions d'Europa, amenant de paraula y d'obra als grechs que vetenen convertirse en llibertadors dels cretenses cristians!

L'altre día 'ls barcos de la esquadra al veure que 'ls grechs atacavan á Canea, van disparar contra ells.

Los acorassats de la civilizada Alemania van efectuarho ensajant unas bombas plenas de melinita que haurian fet venir salivera á qualsevol anarquista.

Totas las nacions tenen por d'ent-abancarse ab Creta, qu' en relació á la extensió territorial d'ellas no representa mes que un gra d'arena.

La que rellisqui y caygui ja está llesta. Totas las demés se li tiran al demunt y no 'n deixan d'ella ni la mes mínima partícula.

En tot aixó qui mes hi guanya es el Sultán.

E'tá devent una futuralada de mi'ions á tots los països, y diu: —A mí si que no hi ha res que m' encaparrí. Mentres degui tants diners, tinc la plena seguretat de que 'ls acreedors no deixarán de protegirme, perque perdut jo, no cobran. Tamoch cobrarán si no 'm perdo; pero la seva esperansa es el mer aguaut.

En aquest punt fa com un célebre sarauhista que va reunir als seus inglesos, dihentlos:

—Ara 'm presento concejal. Si entro á ca la Ciutat vos pagaré á tots. Per lo tant de vosaltres me refio: ajudeume.

Y varen treballar la seva candidatura ab tanta activitat, ab tant zel y ab tanta fortuna, que 'l sarauhista va sortir elegit.

Rigurosament histórich.

Per las Provincias Vascongadas sembla que s' ha deixat veure lo tristement célebre *Cura de Santa Cruz*, que signé un dels tigres mes sanguinaris de la passada guerra.

¿Y no hi ha autoritats que capturin á aquest criminal pera demanarl' compte de sas esgarifosas fetxorias? ¿O será qu' esperan que torni á possessionarse del avench de Iguzquiza per veure si aquesta vegada logra omplirlo ab carnde lliberals?

Lo propietari y editor del nostre periódich, D. Antoni López ha tingut la desgracia de perdre á sa estimada mare política D.ª Adelaida Coromina y Coromina, víctima de una llarga y penosa malaltia. —Acompanyém á sa familia en lo gran dolor que li ha produhit la perduda de una persona tan volguda per las dignas condicions que possehia.

CARTAS DE FORA.—*Riudoms*.—Lo nostre vicari ha repartit uns paperets en los que s'hi llegeix la opinió que 'l ball mereixia á D. Gabino Tejado, del qual deya qu' era «espantosa fiesta de vicios y vanidades donde se pierde la salud, se malgasta el dinero, se desperdicia el tiempo, se embrutece el espíritu, se corrompe el corazón, se disipa el alma, se olvida á Jesucristo y se conquista el infierno.»—Aquests paperets recepta 'l curandero espiritual de aquest poble als que tenen febre de ballaruga.—Sembla que hauria de tenir una mica de previsió, calculant que dels balls ne surten festeigs y dels festeigs casaments, y que 'ls casaments es un dels articles que fan bullir 'l olla al clero.

* *Manresa*.—La festa que aquí 's fa de la misteriosa llum,

LA QÜESTIÓ DE CRETA - Personatjes grechs.

LO DUCH DE ESPARTA

JORDI Ier, REY DE GRECIA

LO PRÍNCEP JORDI
Comandant de la Esquadra grega de operacions á Creta.

LO PRÍNCEP NICOLAU

SR. DELYANNIS
President del Consell de ministres de Grecia.

doná lloch dissapte á no, poch disgustos. Resultá que en l'iglesia del Carme ahont aquella s'afectuava, no deixavan deteners-hi á ningú que no portés targeta ó quan menos barret. Sembla qu' en lo successiu al Cel no deixarán entrarhi si no s'porta barret de copa y targeta.—Aixó féu que á la porta de la iglesia s'hi establissen uns quants joves cridant:—¿Qui me la ven?—¿Qui me la compra?—Tots los municipals de la ciutat, á las ordres del seu celoso comandante feyan recular á la gent de baixa estofa que pretenían entrar al temple.—Fanatismo y privilegis: vels'hi aquí lo que avuy prepondera, com á conseqüencia de la reacció imperant.

Hostalets de Piñola.—¿Si haguessin sentit cantar al nostre merlot!... Prenent peu del Evangeli de Sant Lluch, las va emprendre contra 'ls arcaldes y 'ls jutjes que van tivats pel carrer, contra 'ls empleats que solzament buscan la manera de omplirse la butxaca, contra 'ls diputats y 'ls senadors que se'n van á Madrid y son els que fan mes saca, contra 'ls gossats del poble que son els que 'ls apoyan y que solzament els afartin ja están contents.—Tot aixó derivantho del Evangeli del día.—Sembla mentida que á un merlot que tant bé refila, no hi haja qui 's cuidi d'engabiarlo.

Reus.—Plovia, y 'l burinot negre de un poble de la comarca, mentres esperava la sortida de la tartana, 's passejava pel menjador de un establiment de begudas. Tot de un plegat ven á la minyona de servey, noya fresca, de uns 16 ó 17 anys, rossa com un fil d'or y aixerida, y li diu sens mes ni mes:—Aquí, noya, no hi tindrias de servir: valdria mes que t'estessis al costat dels teus pares.—Veyent que 's ficava en lo que res havia de importarli, un dependent de la casa encarantse ab aquell pare sense fills, li digné lo que 's mereixia, fins á deixarlo com un pebot de aquells de fer romesco y ab la qua entre camas.

BALL DE MÁSCARAS

Fantasia carnavalesca

SINFONIA

Veniu, simpátichs polítichs, veniu tots sense tardar, que quan els moments son criticans lo mé, cómodo es ballar.

No cal pas aná á amohinars'hi ab el traje... ¡Fora pó!

¡Aquí ray que pot entrarhi ab la vergonya al garró!

Hi ha deu trompas á l'orquestra; de rampany, un devassall... ¿No sentid? ¡S'ha obert la festa!

¡Au caps-padres, tots al ball!

VALS

¡Qu'hermosa es la vida del home polítich!

¡Qué dols gastar rumbo, quant no 's paga 'l cost!

¡Qué gran es trobarsé clavant la cullera á dintre de l'olla del sant pressupost!

Sense tenir vinyas ¡guaytén quina brema!

Nutrits pél gran caldo de la sopa boba, ¡mirén si estém grassos! ¡mirén com vivim!

Nosaltres som sabis, nosaltres som héroes, nosaltres som amos d'aquesta nació. ¡Gronxémnos, bressémnos! ¡Que corri la barca, y vingan tiberias y vinga turró!...

AMERICANA

Que si el *Chino* ha passat la trocha, que si encere l'ha de passá, que si en Weyler vol atraparlo, que si al fi no l'atrapará...

Aixó son romansos que no van ni venen; aixó son historias de poch interés. En tant que las balas aquí no hi arribin, d'aquestas caborias no n'hem de fer res

Tenint ja las reformas llestas, lo que avuy hem de procurar es mirar de fer ben depressa un empréstit que puga anar.

Aquest es l'assumpto que té d'amohinars; pregar perque 's fassi l'empréstit promés. Que hi hagi recursos, que mentres ens durin de lo que allí passí no n'hem de fer res.

SCOTIS

El rengló de la Marina el tenim tan ben cuydat y ab tan brillo organisat, que si un barco avuy camina, de segur que dená estará encallat.

Hem gastat una fortuna adquirint embarcacions de tan bonas condicions, que 'ns trobem que ja més d'una requereix mitjas solas y talons.

INTERMEDI

Descansém un moment, calaveras; no convé apurar massa 'ls extems. ¿Qui 'ns empayta? ¿qui 'ns fa atropellarnos!

Descansém, que per tot hi haurá temps. De brasset, ab l'amable armonia de polítichs que van alternant, dém un tom pél saló... y arribémnos á la taula del gran restaurant.

BRINDIS

Amichs, alsém la copa; si Espanya no va bé, la patria marxa en popa, y aixó es lo que convé.

Que 'ls camps están secantse, que 'l poble té mal any... ¿Qué hi fa, mentres de Fransa ens vingui bon rampany?

Es hora d'alegrarnos, ¡vesémlo ab profusió!... ¡Bebém fins ennuagarnos, que paga la nació!

GALOP

Las trompas ens cridan, torném á la dansa. ¡Aquí, canovistas! ¡aquí, sagastins!

Probém á la Europa, que atónita ens mira que 'ls amos d'Espanya som tots senyors fins, Deixémlos que 's matin pels vols de Cavite, d'alló de l'Habana ni 'ns en recordém.

¿A dins de la caira hi ha encare alguns quartos? Donchs ¡viva la greca! ¡Saltém y ballém!

Després de nosaltres, que vingui 'l diluvi. ¡Gosém, oh polítichs, gosém entre tant!

Ja que 'ns ho toleran, segun divertintnos... ¡Que sonin els músichs! ¡que vajin sonant!

C. GUMÀ.

¡DOS ANYS!

(UNS QUANTS FULLS D'ALMANACH AMERICÀ)

25 Febrer de 1895:

En la part Oriental de l'isla de Cuba, en un poblet de mala mort que 'n diuhén Baire, s'ha donat el crit d'insurrecció contra la dominació espanyola.

Segursment, la cosa no passará d'aquí. El moviment no té importancia. El general Lachambre, jefe militar del departament, ha pres las midas necessarias pera sofocar la intentona.

23 Mars:

En vista de que l'insurrecció s'extén ona mica... en Sagasta presenta la dimisió y cedeix el puesto á n' en Cánovas, que 's veu ab cor d'arreglar alló en un santiamen.

5 Abril:

Adquirint el convenciment de que en Calleja no hi entén pilota, el general Martínez Campos agafa els trastos y se'n va cap á Cuba.

Es fals qu'en Maceo estigui complicat en el moviment; no s'ha mogut de Jamaica.

16 Maig:

Prop de Guantánamo ha sigut derrotada la partida que mana en Maceo.

22 Maig:

No molt lluny del poblat del Cristo, las tropas espanyolas sorprenen una partida insurrecta, y 'l célebre Martí, l'ànima, l'inspirador, el tot del moviment, mor en el combat.

18 Juliol:

Set mil insurrectes, admirablement situats á Veguitas y á Peralejo, esperan al general Martínez Campos, que va acompanyat de 1.500 homes, y...

27 Setembre:

Perque 'ls Estats-Units ens estimin forsa, paguem á un tal senyor Mora 7 milióas y mi'j de pessetas, que en rigor de vritat encara no sabém de qué las hi debém.

29 Setembre:

La guerra marxa bé.

L' ESTAT DE LA QÜESTIÓ DE CRETA

Grecia era massa petita per menjarse un tall tan gros. Quan las potencias n' hajan fet pilota, ja veurém qui se 'l cruspeix.

El magnífich *crucero* «Colon» naufraga en els baixos Colorados, davant del Quebrado de Buenavista.

17 Octubre:

Las plujas, que aquest any son excepcionalment copiosas, no deixan fer res.

Lo qual... que 'l govern crida 24,000 homes més, per anar a Cuba.

1r. Novembre:

El general Marín y el general Pando marxen cap a l' isla. Continúa plovent d' una manera inconsiderada.

18 Desembre:

Plou tant, que las tropas espanyolas no poden donar un pas. Entre tant, els insurrectes en número de 10 mil avansen com si tal cosa y penetran en la provincia de Matanzas, capitanejats per en Máximo Gómez y en Maceo.

24 Desembre:

Resol a deturar als insurrectes, que tiran endavant cremant-ho tot, en Martínez Campos els espera en Coliseo, y 'ls derrota. No es probable que 'ls filibusteros tinguin ganas d' avançar més.

1r. Janer de 1896:

Las partidas cubanas segueixen endavant. Han entrat en la provincia de l' Habana, y desde la capital se senten els seus disparos.

A pesar de tot, el govern confia en la pericia y 'ls coneixements del general Martínez Campos, y creu qu' ell dominarà la situació.

25 Janer:

Rellevat en Martínez Campos, s' embarca ab rumbo a Cuba el nou capitá general Weyler, en qui 's fundan grans esperansas.

15 Febrer:

S' abriga el convenciment de que ab los 110,000 homes que avuy tenim a l' isla n' hi ha 'ls necessaris per acabar ràpidament la guerra. Per part dels Estats-Units no hi ha el menor enyadado.

1r. Mars:

El Congrés y 'l Senat dels Estats-Units votan proposicions de simpatia pels insurrectes y dinhen una pila de barbaritats contra Espanya.

9 Maig:

Los piratas del vapor *Competidor* son condemnats a mort;

pero el govern nort-americá, en virtut del tractat de 1795, 'l protocol de 1877 y alguns altres papers de la mateixa índole, protesta é impedeix la execució de la sentència.

12 Juny:

En Weyler y 'l cónsul dels Estats-Units Lee, menjan junts en santa pau y armonia. La guerra pinta bé.

1r. Agost:

Fins ara, no més portem enmatllervats per mor de la qüestió de Cuba, 320 milions de pessetas.

24 Agost:

S' hi envian 40,000 homes més.

15 Novembre:

S' enmatllervan altres 400 milions de pessetas.

7 Desembre:

Mor el cabecilla Maceo en l' acció de Punta-Brava.

L' insurrecció 's considera poch menos que llesta.

25 Mars de 1897:

L' insurrecció continúa si fa ó no fa del mateix modo.

Avuy compleixen dos anys que va comensar.

¿N' hi ha per gayre encara?

Pel Mars de l' any que vé 'n parlarém.

FANTÀSTICH

L nostre estimat company Blasco Ibañez, que 's troba extingint condemna en la presó de Valencia l' han privat hasta d' escriure una novela que tenia en curs de publicació.

Si en lloch d' escriure una obra literaria, s' hagués entretingut escrivint un devocionari

ó qualsevol altre llibre per l' istil, estich mes que segur que l' haurian omplert d' atencions y obsequis.

Perque 'ls Srs. de la Junta de presóns de Valencia, mentres esperan l' hora d' anarse'n al cel per tota una eternitat, fan mérits per obtenir la plassa de Inquisidors, pera 'l dia no llunyá, en que a Espanya 's posi de moda novament la santa costum de rostir de viu en viu als escriptors del lliure pensament.

¡Y encare li ha carlins descontents que ansian tirar-se a la montanya!... ¿Qué farien ells que no ho fassin ja 'ls governants de avuy dia?

Jo si 'm trobés dintre de la pell de 'n Cánovas, no las tindria totes, davant de l' acitut dels tres generals terribles.

Al veure 'ls esmorzar sentiria esgarriansas.

Perque, desenganyarse: los generals que menjant, antes de las 24 horas obran.

Ey, entenemnos: obran antes de las 24 horas si van bé de ventre.

Ara las emprén el *Brusi* contra 'ls generals en campanya per la seva prodigalitat en proposar que 's donguin creus y ascensos als seus subordinats.

Fins el general Polavieja no s' eximeix de rebre 'l palmetasso del avi *Brusi*.

A nosaltres no son las recompensas que 's donan sobre 'l camp de batalla las que 'ns dolen, sino las que s' otorgan per determinats serveys politichs.

Aixís lo garrofer de Sagunto deuria arrencarse de soca y arrel. Es un arbre que en lloch de garrofas no ha fet mes que lleminaduras de aquesta classe.

¿Y cóm es que 'l *Brusi* no se 'n queixa?

ANTONI LOPEZ, editor.—Rambla del Llitj, 20.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.